

[en](#) | [fr](#) | [nl](#)

News | 12.10.2016

GGO's

Onenigheid binnen EFSA over meervoudig gewijzigd organisme

De Europese Commissie wil sinds begin dit jaar 10 nieuwe ggo's toelaten in Europa (8 voor import, 2 om op Europese bodem te telen) én ook de toelating voor de teelt van de 'Monsanto maïs' MON810 hernieuwen. Het debat over [5 van die aanvragen](#) is echter nog steeds aan de gang. Er rijzen namelijk (opnieuw) vragen over de ondemocratische beslissingsprocedure, maar ook over de kwaliteit van het wetenschappelijke evaluatieonderzoek door het Europees Voedselveiligheidsagentschap (EFSA).

Momenteel zijn meer dan 60 genetisch gewijzigde planten in Europa toegelaten voor gebruik in voedsel en veevoeders. Deze gewassen worden voornamelijk ingevoerd, aangezien enkel de maïs MON810 hier mag geteeld worden (in 10 lidstaten, in de praktijk bijna alleen in Spanje).

De meeste mensen beseffen ergens wel dat ggo's in Europa beperkt zijn toegelaten, en ze vertrouwen op het etiket op voedingswaren om ze te vermijden. Toch weten ze niet altijd dat het merendeel van de ggo's wordt ingevoerd, verwerkt in veevoeders en die zijn niet als dusdanig geëtiketteerd.

Alvorens een ggo hier op de markt mag komen, gaat een beslissingsproces vooraf waarbij het toelatingsdossier van de nieuwe ggo wordt geëvalueerd door het EFSA. Dat advies is bijna altijd positief, wat [twijfel doet rijzen over hun evaluatieprocedure](#). Twee steeds terugkomende fenomenen zijn dat hun evaluatie steeds gebaseerd is op studies van de industrie die niet publiek toegankelijk zijn, en EFSA's benadering van de zogenaamde 'bewijskracht', waardoor het risico systematisch wordt onderschat.

Deze 'bewijskracht'-benadering houdt in dat het aantal studies dat zegt dat een ggo of substantie geen problemen oplevert, wordt vergeleken met het aantal studies waar wel problemen zijn vastgesteld. Wat het meest voorkomt, wordt dan het meerderheidsstandpunt. Redelijk problematisch, gezien de studies die gewag maken van problemen meestal degene zijn die een wetenschappelijke 'peer review' ondergingen, terwijl het onderzoek dat geen problemen detecteert veelal door de industrie is betaald. Dat de resultaten van wetenschappelijk onderzoek vaak in meer of mindere mate worden beïnvloed door de sponsor van dat onderzoek, is een algemeen erkend en beschreven fenomeen in de wetenschap.

Tegenwoordig worden gewassen meervoudig genetisch gewijzigd ('stacked events'), wat dus vragen oproept over de manier waarop ze worden begrepen én geëvalueerd. Als je dan de 'bewijskracht'-benadering toepast en daar bovenop evaluaties van eenvoudige wijzigingen gelijkschakelt met complexe wijzigingen, dan klopt er iets niet.

Het is alvast de reden waarom één van de leden van het GGO-experten panel van EFSA, dr. Wal, onlangs

een [minderheidsstandpunt](#) heeft uitgebracht over een vijfvoudig genetisch gewijzigde maïs[1]. Dit is het eerste minderheidsverslag sinds de huidige evaluatieprocedure in voege is. En het bevat meteen enkele andere overwegingen, zoals het ontbreken van een onzekerheidsanalyse[2], ook al is die volgens het voorstel van EFSA's nieuwe richtlijnen wel verplicht.

Meer nog, EFSA is wettelijk verplicht om minderheidsverslagen te publiceren, maar dat weerhield het agentschap er niet van in augustus toch [een positieve evaluatie](#) te geven voor deze ggo, de reden voor de Europese Commissie om zoals gewoonlijk toelating op de markt voor te stellen.

Heel binnenkort moeten de lidstaten stemmen over de toelating tot commercialisatie van deze maïs. Gezien deze afwijkende mening binnen het GGO-expertenpanel van EFSA, het feit dat dit nooit eerder gebeurde en het feit dat er duidelijk nog andere problemen spelen rond de evaluatieprocedure van EFSA, hopen we dat de lidstaten gezamenlijk tegen de toestemming voor deze 'super-ggo maïs' zullen stemmen. Sowieso stemden de experts van 19 van de 28 lidstaten onlangs tegen (of onthielden zich) de toelating van 5 andere ggo's die de Europese Commissie groen licht wil geven, net als een ruime meerderheid van het Europees parlement.

Het gebeurde tot vandaag nog nooit, dat dit zogenaamde expertencomité voor voedselveiligheid van de lidstaten tot een gekwalificeerde meerderheid komt voor of tegen de ggo-aanvragen die ter tafel liggen. Daardoor moet de Europese Commissie telkens de knoop doorhakken, en die moet wel het advies van EFSA volgen. Telkens een misprijzen voor de democratie, en dit willen we niet nog eens meemaken.

De noodzaak voor een nieuwe evaluatieprocedure bij EFSA is groot, alsook hoe op politiek niveau beslist wordt over ggo's. Zelfs Commissievoorzitter Jean-Claude Juncker gaf dit al openlijk toe. Alleen, er verandert niets en intussen probeert men nieuwe ggo's toe te laten en de EU voor voldongen feiten te stellen.

[1] Bt11 (resistent tegen de maïsstengelboorder en tolerant voor een groep herbiciden) x 59122 (resistent tegen Coleopterans en Diabrotica en tolerant voor een groep herbiciden) x MIR604 (resistent tegen Diabrotica) x 1507 (resistent tegen de maïsstengelboorder en tolerant voor een groep herbiciden) x GA21 (resistent tegen glyfosaat)

[2] Een onzekerheidsanalyse bestudeert de natuurlijke onzekerheid van variabelen en geeft inzicht in de betrouwbaarheid van modeluitkomsten.

Recommended

News

[Debriefing of the February I plenary session](#)

09.02.2024

News

European Union

[Plenary Flash 5 - 8 February 2024](#)

02.02.2024

Event

©adrian-infernus

[GMO-Free Europe Conference '23](#)

07.09.2023

Study

chuttersnap

[The possible deregulation of certain GMOS in the EU: w...](#)

03.07.2023

Contact person

Juliette Leroux

Advisor on Agriculture and Rural Development

Please share

[.E-Mail](#)